

Marktconsultatie:

Mercator: Voor de ontwikkeling van de Integrale Bronregistratie Objecten (IBRO) binnen de Gemeente Rotterdam worden input en ideeën verzameld om de richting van het project te bepalen.

**Gemeente
Rotterdam**

Verslag Marktconsultatie

Projectnaam: Mercator
Projectnummer: 8-D-82276-25

Publicatiedatum: 16 januari 2026
Status: Definitief

Colofon

Gemeente Rotterdam
Bestuurs- en Concernondersteuning
Afdeling Inkoop en Aanbestedingszaken

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	4
2. Verslaglegging marktconsultatie	5
2.1. Algehele bevindingen	8
3. Nawoord	9

1. Voorwoord

De gemeente Rotterdam heeft deze marktconsultatie uitgevoerd ter voorbereiding op een voorgenomen aanbesteding met betrekking tot de ontwikkeling van de Integrale Bronregistratie Objecten (IBRO) binnen de Gemeente Rotterdam.

Met deze consultatie is de markt uitgenodigd om mee te denken over relevante inhoudelijke, technische en organisatorische aspecten. De gemeente wil de mogelijkheden vanuit de markt optimaal benutten en hecht waarde aan input en aandachtspunten vanuit marktpartijen.

Doelstellingen van deze marktconsultatie:

De gemeente Rotterdam beoogt met deze marktconsultatie het volgende:

- Zicht krijgen op de oplossingen die beschikbaar zijn in de markt, en in hoeverre deze aansluiten op de eisen en wensen van de gemeente;
- Marktpartijen informeren en betrekken bij de voorbereiding van de aanbesteding, om interesse te wekken en gezamenlijke inzichten op te doen;
- Input verzamelen voor de aanbestedingsstrategie, inclusief contractvorm, uitvoeringswijze en risicoverdeling;
- Inzicht verkrijgen in implementatieaspecten, zoals benodigde inzet van de gemeente, doorlooptijd en praktische aandachtspunten;
- Inzicht verkrijgen in de opbouw van kosten, zoals jaarlijkse kosten, eenmalige investeringen en andere relevante kostencomponenten.

De marktconsultatie was voor de gemeente een waardevol instrument om de aanbestedingsdocumenten goed aan te laten sluiten op actuele marktkennis en praktijkervaring.

De marktconsultatie bood marktpartijen de gelegenheid om vroegtijdig inzicht te verkrijgen in de visie en behoeften van de gemeente Rotterdam. Daarnaast konden deelnemers hun kennis en ervaring delen en daarmee invloed uitoefenen op de inhoudelijke richting van het Programma van Eisen (PvE) en de aanbestedingsaanpak.

De ontvangen input wordt zorgvuldig meegenomen bij het opstellen van de aanbestedingsstukken. De gemeente bedankt alle deelnemers voor hun waardevolle bijdragen. Deze inzichten helpen om een realistische, goed afgestemde en marktconforme uitvraag vorm te geven.

In hoofdstuk 2 zijn de resultaten van deze marktconsultatie verwoord.

2. Verslaglegging marktconsultatie

In totaal hebben acht partijen schriftelijk gereageerd op de marktconsultatie, waarbij zij hun oplossingen, technische mogelijkheden en ervaringen met vergelijkbare implementaties hebben gedeeld. Op basis van deze reacties zijn zes partijen uitgenodigd om hun voorstellen verder toe te lichten tijdens een demo of presentatie. Deze sessies gaven de gemeente niet alleen waardevolle inzichten in de praktische werking van de beoogde systemen, maar ook in de ideeën van de partijen qua oplossingen, gebruiksvriendelijkheid en flexibiliteit bij de inrichting. De partijen kwamen met diverse voorstellen die hielpen om de mogelijkheden verder te verhelderen. Door schriftelijke input te combineren met mondelinge toelichtingen kreeg de gemeente een completer en beter geïnformeerd beeld van wat de markt op dit moment te bieden heeft.

De marktconsultatie stond open voor iedereen die ideeën en oplossingen kon aandragen. Er was veel belangstelling, en verschillende partijen hebben input geleverd over hoe hun systemen en ideeën bijdragen aan de IBRO-ambitie. De Gemeente Rotterdam wilde vooral inzicht krijgen in welke oplossingen er al bestaan, wat de marktprijs zou zijn en hoe de samenwerking met leveranciers vormgegeven zou kunnen worden.

IBRO moet de huidige registraties voor objecten zoals opgenomen in de BAG, BGT en WOZ vervangen en zorgen voor een uniform systeem waarin alle objectgegevens centraal en consistent worden geregistreerd. Het systeem moet aansluiten bij landelijke standaarden en ervoor zorgen dat de gegevens makkelijk gedeeld en hergebruikt kunnen worden binnen verschillende gemeentelijke processen.

Visie op IBRO en data-integratie

Veel marktpartijen zijn het erover eens dat IBRO een grote stap vooruit is voor de gemeente. Het maakt een integrale en gestandaardiseerde benadering van objecten mogelijk, waardoor data beter beheerd en hergebruikt kan worden. Dit sluit aan bij de wens om objecten centraal te stellen in plaats van de applicaties die deze data verwerken. Veel partijen gaven ook aan dat een federatief datastelsel, waar systemen onafhankelijk blijven maar toch samenwerken, belangrijk is voor de toekomst van IBRO.

Bestaande oplossingen en integratie

De markt gaf aan dat er al oplossingen zijn die (deels) voldoen aan de eisen van IBRO. Er werd veel gesproken over het combineren van bestaande registraties zoals BAG, BGT en WOZ. De meeste partijen gaven aan dat een modulaire opzet belangrijk is, zodat de Gemeente Rotterdam flexibeler kan inspelen op de eigen behoeften. Ook werd het gebruik van open standaarden genoemd als een belangrijk uitgangspunt om te zorgen dat het systeem goed integreert met bestaande gemeentelijke systemen en landelijke voorzieningen.

Meerdere marktpartijen stelden vraagtekens bij het ambitieniveau van de architectuur van de IBRO. Om een prototype volledig aan de principes, richtlijnen en requirements van deze architectuur te laten voldoen is een zware investering en meer ontwikkeltijd - dan binnen het programma beschikbaar – nodig. Vanuit de gemeente is aangegeven, dat de architectuur moet worden gelezen als een doelarchitectuur. In de loop der tijd zal het volwassenheidsniveau van de oplossing moeten groeien. Het is dus niet nodig dat het prototype van de IBRO bij aanvang al aan alle requirements voldoet. Dit zal bij de aanbesteding duidelijk worden aangegeven.

Open Source en samenwerking

Alle partijen hebben aangegeven in zekere mate aan de principes van Common Ground te willen en kunnen voldoen. Alle onderschrijven de noodzaak van het werken met open standaarden. Er was veel discussie over open source-oplossingen. Veel partijen steunden het idee van open source, omdat dit de transparantie vergroot en samenwerking tussen gemeenten bevordert. Toch werd ook aangegeven dat open source niet altijd de beste oplossing is, omdat het risico op fragmentatie en verlies van controle over de doorontwikkeling van de software met zich meebrengt. Een hybride model werd voorgesteld, waarbij de basis open source is ("open core"), maar aanvullende functionaliteiten commercieel aangeboden worden. Hierbij ligt het voor de hand om voor de logica voor mutatieverwerking en aanlevering aan de landelijke voorzieningen te kiezen voor een open source-oplossing en voor de user-interface hierin leveranciers vrij te laten (waarbij natuurlijk ook open source wel mogelijk is). Dit biedt een balans tussen openheid en controle.

Dienstverleningsmodellen en ondersteuning

Er werd veel nadruk gelegd op het belang van een flexibel dienstverleningsmodel. Dit model moet de Gemeente Rotterdam in staat stellen om stapsgewijs meer regie te nemen over de oplossing, terwijl er altijd ondersteuning van externe experts beschikbaar is. De meeste marktpartijen gaven aan dat ze een lange termijn partnerschap ambiëren, waarin zowel technische implementatie als doorontwikkeling samen met de gemeente wordt uitgevoerd. Dit zorgt voor continuïteit en maakt het makkelijker om het systeem in de toekomst aan te passen.

Beheer en onderhoud

Wat betreft het beheer van de IBRO-oplossing was er brede overeenstemming dat dit gedeeld moet worden tussen de gemeente en de leverancier(s). Veel marktpartijen gaven aan dat een onafhankelijke partij of een samenwerking van gemeenten verantwoordelijk zou moeten zijn voor het beheer, zodat de continuïteit gewaarborgd blijft. De doorontwikkeling van het systeem moet goed gepland worden, zodat het blijft aansluiten bij de veranderende behoeften van de gemeente en andere stakeholders. De marktpartijen zien alle een rol voor zich weggelegd in het beheer en onderhoud van de software, ook als deze als open source beschikbaar wordt gesteld. Het beheer en onderhoud zou als een apart onderdeel van de aanbesteding uitgevraagd moeten worden. In principe hoeft de ontwikkelende partij namelijk niet automatisch de beherende partij te zijn. Complicerend hierbij is de mate van zekerheid die

aan leveranciers geboden kan worden . Het programma Mercator stopt eind '27 en zou in theorie dan géén werkend prototype kunnen hebben dat naar productie zal gaan. Als er dan al wel een meerjarig contract met een beheerpartij is afgesloten, is dit voor de gemeente een reëel financieel risico. Beheer en onderhoud optioneel aanbesteden en afhankelijk stellen van de daadwerkelijke inproductiename van de IBRO zou dit risico kunnen uitsluiten.

Integratie met bestaande systemen

Er werd veel gesproken over hoe de IBRO-oplossing moet integreren met bestaande gemeentelijke systemen en landelijke voorzieningen. De meeste partijen benadrukten het belang van gestandaardiseerde API's en een federatief datamodel om de interoperabiliteit te garanderen. Het gebruik van 3D-modellen voor objectregistratie werd als een waardevolle aanvulling genoemd, maar er werd ook aangegeven dat de keuze tussen 2D of 3D afhankelijk is van de behoeften van de gemeente.

Aandachtspunten:

- Alle marktpartijen leveranciers staan in principe open voor een vorm van samenwerking bij de softwareontwikkeling, waarbij de meeste een samenwerking met gemeenten voor ogen hebben. Ook een samenwerking met andere marktpartijen sluiten ze niet uit. Uit de marktconsultatie is duidelijk geworden dat de gevraagde oplossing vraagt om expertises uit verschillende domeinen, namelijk het geo domein en het domein van Common Ground . Geen van de marktpartijen heeft kunnen aantonen, dat het op beide domeinen voldoende expertise bezit. Om die reden is aan te bevelen om bij een aanbesteding uit te gaan van aanbiedingen die door twee of meer samenwerkende marktpartijen worden gedaan (bijv. in de vorm van een consortium, bouwteam, combinatie), waarbij een combinatie van geo- en Common Ground-kennis wordt ingebracht.
- Geen van de marktpartijen was op basis van de verstrekte informatie in staat om een betrouwbare kostenindicatie af te geven. De inschattingen die werden gegeven liepen sterk uiteen.

De marktconsultatie heeft veel waardevolle inzichten opgeleverd. Er is veel enthousiasme over de mogelijkheden van IBRO, en er wordt breed gesteund dat de oplossing flexibel en modulair moet zijn. Het gebruik van open standaarden en het waarborgen van interoperabiliteit zijn cruciaal voor het succes van de oplossing. Er is ook veel aandacht voor het beheer en de doorontwikkeling van het systeem, waarbij samenwerking tussen de gemeente en leveranciers essentieel is.

De volgende stap is om de input uit de consultatie te verwerken in de aanbestedingsdocumenten en te zorgen voor een oplossing die de Gemeente Rotterdam in staat stelt om haar ambities op het gebied van objectregistratie te realiseren.

2.1. Algehele bevindingen

Op basis van de marktconsultatie en de verwachte omvang en inhoud van de opdracht ligt het voor de hand dat de gemeente Rotterdam kiest voor een Europese openbare aanbesteding. De geraamde waarde van de opdracht ligt boven de Europese drempel en maakt deze procedure daarmee noodzakelijk. Een openbare procedure past bovendien goed bij het streven naar een brede marktbenadering, waarbij zowel gevestigde als nieuwe aanbieders gelijke kansen krijgen om in te schrijven.

De aanbestedingsstrategie is momenteel nog in ontwikkeling en wordt de komende periode verder uitgewerkt. Dit proces gebeurt in nauwe samenwerking met interne betrokkenen en de inkoopafdeling.

Bij de uitwerking van de strategie wordt niet alleen rekening gehouden met de signalen en suggesties uit de marktconsultatie, maar ook met belangrijke uitgangspunten van de gemeente, zoals proportionaliteit, transparantie en doelmatigheid. De uiteindelijke keuzes zullen zorgvuldig worden vastgesteld en vastgelegd in de definitieve aanbestedingsstrategie.

3. Nawoord

De bevindingen uit de marktconsultatie tonen aan dat er diverse oplossingen beschikbaar zijn die goed aansluiten bij de beoogde totaaloplossing van de gemeente Rotterdam. De verkregen inzichten worden door de gemeente gebruikt om de aanbestedingsdocumenten verder te verfijnen en de scope van de opdracht te bepalen. Hierbij wordt gestreefd naar een optimale aansluiting op de mogelijkheden die de markt biedt, zonder concessies te doen aan de functionele en inhoudelijke wensen van de gemeente.

De gemeente is voornemens om de aanbesteding in het eerste kwartaal van dit jaar te starten in de vorm van een Europese openbare aanbesteding. De verwachting is dat de opdracht in dezelfde periode via TenderNed wordt gepubliceerd.

De aanbesteding valt onder de volgende CPV-code:
72262000 - Ontwikkeling van software.

Tot slot spreekt de gemeente haar dank uit aan alle aanbieders die een actieve bijdrage hebben geleverd aan deze marktconsultatie. De input uit de markt is van grote waarde en helpt direct bij het verfijnen van de scope en het creëren van een marktconforme aanbestedingsprocedure.

